

Mottagare
Tekniska nämnden

Information om tillsynsrapporter för vattenverk 2022

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att godkänna informationen.

Sammanfattning

Under 2022 har tillsynsmyndigheten Miljö- och byggnämnden genomfört tillsyn enligt Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2022:12) om dricksvatten på de flesta verk inom Region Gotlands vattenenhet.

Det är totalt 32 vatten-och distributionsverk, 16 reservoarer och 19 tryckstegringar.

Undersökningsprogrammet är störst på verk som producerar mellan 1 000 – 10 000 m³/dygn, på Gotland finns 4 såna verk. För verk som producera under 1 000 m³/dygn är omfattning av undersökningsprogrammet mindre, på Gotland finns 28 såna verk. För tillsynen tar Miljö- och Byggnämnden ut en årlig tillsynsavgift som ska täcka kostnader för den tillsyn som de genomför varje år.

Vid tillsynen görs en genomgång av förra årets tillsynsprotokoll samt avvikelser på undersökningsprogrammet för alla kontrollpunkter samt fysisk tillsyn på installationer.

Inga avvikelser konstaterades vid kontrollen

Det som kontrollerades var:

- Allmänna hygienregler
- Mikrobiologiska säkerhetsbarriärer
- Larm
- Kvalitetskrav
- Regelbundna undersökningar
- Utredning vid problem
- Åtgärder vid problem
- Information om dricksvattenkvalitet till konsumenter

Genomgång av MBA (Mikrobiologisk Barriäranalys) och HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point eller egenkontroll och faroanalys enligt HACCP) fastställs och visar hur status är på respektive process.

MBA är en arbetsmetod för att kontrollera om anläggningen uppfyller gällande lagkrav på processutförande avseende vilken vattenkvalitet man har på råvattenkällan.

För Region Gotland finns det ett antal anläggningar som inte uppfyller krav men där utredning pågår för att bygga om till rätt barriärskydd eller rätt process för tillverkning av vatten. För att uppnå ett godkänt och bra skydd krävs stora investeringar i anläggningarna.

HACCP är ett riskbaserat arbetssätt där man ser på kritiska punkter för verksamheten. Därefter får vattenenheten tillsynsprotokoll där Miljö- och byggnämnden gjort en bedömning om det vid inspektionen fanns brister mot gällande lagstiftning som behöver åtgärdas.

Det är dessa eventuella brister som rapporteras i detta ärende. Brister behöver normalt åtgärdas till nästa tillsynsbesök eller skyndsamt. Detta rapporteras till SBF Miljö- och hälsoskydd som gör vid vissa tillfällen ny tillsyn på plats för att kontrollera åtgärd.

För året 2022 hade några vattenverk brister som krävde åtgärd samt två verk med avvikelser på säkerhet, se lista under bedömning.

Bedömning

Följande vattenverk har brister som bör åtgärdas:

Antal brister

Fårö	Ok efter åtgärd
Fårösund	Ok
Kappelshamn	Ok
Lärbro	Ok
Hangvar	Ok
Lickershamn	Ledningsnät bakterier
Licknatte	Ok
Martebo	Ok
Mejeriet Tingstäde	Ok

Tingstäde	Bassäng
Slite	Ok
Slite Vattentorn	Ok
Åminne	Ok
Hellvi	Ok
Valleviken	Ok
Träkumla	Ok
Väskinde	Ok
Bingeby	Ok
Langeshage	Ledningsnät bakterier
Visby Vattentorn	Ok
Roma	Ledningsnät bakterier
Herrvik	Ok
Dalhem	Ok
Katthammarvik	Ok
Ljugarn	Ok
Alskog	Nytt ej inspekterad
När	Ok
Garda	Ok
Stånga	Ok
Västringe	Ok
Burs	Ok
Lojsta	Ok
Alva vattentorn	Ledningsnät bakterier
Mölner vattentorn	Ledningsnät bakterier
Linde	Ingår ej i tillsyn

Ronehamn	Ok
Havdhem/Snedvide	Ok
Allmungs	Ingår ej i tillsyn
Burgsvik	Bristande konstruktion
Fide	Ingår ej i tillsyn
Öja	Ledningsnät bakterier
Tofta	Ok
Kvarnåkershamn	Ledningsnät bakterier
Fardhem	Ok
Sanda	Ingår ej i tillsyn
Sicklings	Ingår ej i tillsyn
Klintebys	Ok efter åtgärd
Fröjel	Ok
Eksta	Ingår ej i tillsyn
Levide	Ingår ej i tillsyn
Tummelbos	Ingår ej i tillsyn
Silte	Ingår ej i tillsyn
Hagsarve	Ok
Nisseviken	Ingår ej i tillsyn
Näs	Ingår ej i tillsyn

I de flesta fall är det åtgärder som är lätta att åtgärda men ibland är det större saker som kräver både planering och resurser i personal och pengar.

Kommentar till bedömningen ”ledningsnät bakterier” som står för bakteriologiska vattenprover tagit på ledningsnätet och fått bedömningen otjänligt eller tjänligt med anmärkning. De otjänliga proven var handhavande fel vid provtagningen och prov med bedömningen tjänligt med anmärkning innebär oftast flera mantimmar med rengöring av ledningsnät för att få bort förhöjd bakterietillväxt.

Många anläggningar behöver underhållsinsatser på byggnader, processer, ledningar. Verk som kräver större insatser är Tingstäde, Kvarnåkershamn, Visby vattenförsörjning, utredning och ombyggnation, Tofta, Roma,

Ekonomisk konsekvensanalys – Tillsynen är viktig för vår verksamhet. En väl fungerande tillsyn av myndigheterna ger oss möjlighet att få veta vad vi kan bli bättre på samt hur vår planering kan förbättras. Att få veta vilka avvikelser som vissa verksamheter har fått ger oss möjligheter att lyfta in dessa i planeringen och ge dem prioritet i budgeten i god tid innan vi drabbas av ett föreläggande från myndigheten.

Det pågår en större arbetsinsats för att hitta prioriteringar på anläggningar kopplat mot driftsäkerhet, säkerhet, skalskydd, styr och övervakning, detta kommer medföra att mer investeringar behöver göras, tex strategiskt underhåll i större omfattning.

Landsbygdsperspektiv – Verksamheterna med VA-tjänster, och i detta fall vatten, är avgörande för landsbygdens utveckling. Tillsynen ger oss möjligheter feedback att vi hela tiden arbetar enligt de lagar som styr samt att vi håller en hög kvalitet och ett bra miljöarbete i vår verksamhet.

Barn- och genusperspektiv– Barnen i det gotländska samhället ska kunna känna trygghet i att Region Gotland arbetar efter de lagar och regler som ska säkra ett bra vatten som uppfyller myndigheternas krav.

Beslutsunderlag

TKF Tjänsteskrivelse 2023-07-10

Tillsynsprotokoll och årsrapporter

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör